

Çanakkale'nin Ayvacık ilçesine bağlı Ahmetçe köyünde doğdu. Babası Halil Necati Efendi, annesi Şadiye Hanım'dır. Büyük dedesi Molla Abdullah tahsilini İstanbul'da tamamlamış, Nakşibendî-Hâlidî şeyhi Gümüşhânevî'ye intisap etmiş, İstanbul'da Fâtih medreselerinden icâzet alan dedesi Molla Mehmed, I. Dünya Savaşı'nda şehid olmuştur. Babası Halil Necati Efendi ailesiyle birlikte 1942 yılında İstanbul'a gelip İstanbul Müftülüğü'nde göreve başladı. Mahmut Esat ilk ve orta öğreniminden sonra girdiği İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arap-Fars Filolojisi Bölümü'nden 1960'ta mezun oldu. Aynı yıl Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Klasik Dinî Türkçe Metinler Kürsüsü'ne asistan olarak tayin edildi. *Hatiboğlu Muhammed ve Eserleri* adlı teziyle 1965'te doktor, *Hacı Bektâş-ı Velî: Makâlât* adlı çalışmasıyla 1973'te doçent, *Matbaacı İbrâhîm-i Müteferrika ve Risâle-i İslâmiyye* isimli takdim teziyle 1982'de profesör unvanını aldı. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde, 1967-1968 öğretim yılında yine Ankara'da bir özel yüksekokulda, 1977-1980 yıllarında Sakarya Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi'nde çeşitli dersler okuttu. 1987'de kendi isteğiyle emekliye ayrıldı. Esat Coşan, henüz orta öğretim yıllarında iken babasının yanında Nakşibendî-Hâlidî şeyhlerinden Serezli Hasib Efendi ve Abdülaziz Bekkine'nin sohbetlerine katılırdı. Bekkine'nin vefatından sonra Mehmet Zâhit Kotku'ya intisap etti. 1960'ta şeyhinin kızıyla evlendi ve bu evlilikten iki kızı, bir oğlu oldu.

1977'den itibaren şeyhinin emriyle İskender Paşa Camii'nde pazar günleri Gümüşhânevî'nin *Râmûzü'l-ehâdis*'ini okutmaya başlayan Coşan, aynı yıllarda kış aylarında Ankara Hacı Bayrâm-ı Velî Camii'nde haftanın belli günlerinde *Râmûzü'l-ehâdis*'e devam etti. Yine o yıllarda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ek hizmet binası olarak kullanılan Ulus'taki Ankara Palas Otelinde özellikle üniversite öğrencilerine yönelik Türk edebiyatı ve Osmanlıca seminerleri düzenledi. Devlet Planlanma Teşkilâtı'nca oluşturulan komisyonda yer aldı ve Türkiye'nin Mânevî Kalkınma Raporu'nu hazırladı. Mehmet Zâhit Kotku'nun vefatının (1980) ardından onun yapmış olduğu irşad hizmetlerini devam ettirdi. Bu maksatla

oluşturduğu ders ve sohbet halkalarının yanı sıra medya alanında da faaliyet gösterdi. 1998'de Avustralya'ya gidip yerleşti. Burada birçok cami, kültür merkezi ve kurumların açılmasına öncülük etti. Bir cami açılışına giderken Dubbo şehri yakınlarında geçirdiği trafik kazasında damadı Ali Yücel Uyarel'le birlikte 4 Şubat 2001 tarihinde vefat etti. 8 Şubat 2001'de İstanbul'a getirilen naaşı ertesi gün Fâtih Camii'nde kılınan cenaze namazının ardından Eyüpsultan Mezarlığı'na defnedildi.

Eserleri.

1. *Hacı Bektâş-ı Velî: Makâlât* (İstanbul 1982). Doçentlik tezinin bu neşri *Makâlât*'ın nesir kısmıyla Arapça bölümünün tercümesini içerir. Çalışmanın Hacı Bektâş-ı Velî'nin hayatı ve tarikatıyla ilgili bölümü Coşan'ın araştırma notları ilâve edilerek *Hacı Bektâş-ı Velî ve Bektâşîlik* (İstanbul 2013), *Makâlât*'ın metni ise Necdet Yılmaz tarafından sadeleştirilerek *Makâlât-ı Hacı Bektâş-ı Velî* (İstanbul 2013) adıyla yayımlanmıştır.

2. *Hatiboğlu Muhammed ve Eserleri* (İstanbul 2008).

3. *Akademik Makaleler* (İstanbul 2008). Coşan'ın dil, tarih, edebiyat, tasavvuf ve kültür alanlarında çeşitli dergilerde çıkan toplam on sekiz makalesinden oluşmaktadır.

4. *Tarihî ve Tasavvufî Şahsiyetler* (İstanbul 2008). Bazı konferans ve konuşmalarından derlenmiştir.

5. *İstanbul'un Fethi ve Fâtih* (İstanbul 2009). Fetihle ilgili konferans ve konuşmalarını içerir.

6. *Dilimiz ve Kültürümüz* (İstanbul 2009). Özel Yükseliş Koleji ve Sakarya Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi'nde verdiği Türk dili ve edebiyatı dersleri için hazırladığı notlardan ibarettir.

7. *Matbaacı İbrâhîm-i Müteferrika ve Risâle-i İslâmiyye* (İstanbul 2010). İbrâhîm Müteferrika hakkında bazı bilgilerle *Risâle-i İslâmiyye*'nin transkripsiyonlu metnin, tıpkıbasımı ve Necdet Yılmaz'ın yaptığı sadeleştirmeden oluşur.

Yayımlanmasına öncülük ettiği dergilerdeki başyazıları *Başmakaleler* adıyla beş ciltte toplanmıştır (I-IV, İstanbul 2011; V, İstanbul 2008). Bunların dışında Coşan'ın konferansları, konuşmaları ve radyo sohbetlerinin çözümlerinden, hac hâtıraları, biyografiler, tasavvuf, edebiyat, İslâm ve hayata dair yazılarından meydana gelen otuza yakın kitabı bulunmaktadır. Ayrıca Fuzûlî'nin *Maṭla' u'l-i tikād fi ma'rifeti'l-mebde'i ve'l-me'âd* adlı eserini Kemal Işık'la birlikte Türkçe'ye tercüme etmiştir (Ankara 1962).